

Zaberte, jinak se nepojede

Bohužel jsou i tratě, na které už klasický vlak asi nikdy nevyjede. Vlastně tak trochu bohdík – dává to vzniknout takzvaným velodrahám (šlapání na kolejové drezíně). Při jízdě se nemusíte obávat, že se vámi poháněná mašina srazí se svou těžkotonážní motorovou sestrou.

Muzea

• Železniční muzejní expozice

Areál firmy Signal Mont, Kydlínovská 1300, Hradec Králové
Muzejní expozice sdělovací a zabezpečovací techniky Českých drah představuje jedinečnou, i v Evropě unikátní sbírku prvků a zařízení sdělovací a zabezpečovací techniky z období počátků železnice až do konce 20. století. Otevřeno v pátek a sobotu od 9 do 16 hod. Více na www.tucd.cz

• Muzeum železničních drezín

Čachrov 44, okr. Klatovy
Zaměřuje se na záchranu a udržování historických železničních drezín, jejich vystavování a provozování při historických železničních oslavách a výročích. Muzeum je přístupné převážně o víkendech a vždy po předchozí dohodě na tel.: 602 448 129.
<http://muzeum-dresin.cachrov.cz>

• Zubnická museální železnice

Stálá expozice na nádraží Zubrnice o historii a současnosti trati Velké Březno – Verneřice – Úštěk, modelová železnice stanice Levín v měřítku 1:45, malá dopravní kancelář s dobovým vybavením, historické drezíny. Otevřeno v říjnu v sobotu, neděli a svátky 10 až 17 hod
www.znmz.cz

• Pardubický spolek historie železniční dopravy

Provozuje stálou expozici železničního muzea v budově bývalé vodárny na nádraží v Rosicích nad Labem.
Nabízí vypravení zvláštního vlaku vedeného historickým motorovým vozem, mimořádné trolejbusové jízdy po Pardubicích. Sezóna končí 14. 10., otevřeno v sobotu a neděli od 10 do 17 hod. www.pshzd.cz

• Klub přátel lokálky Kamenický Šenov

Trat 901 – muzejní železnice Česká Kamenice – Kamenický Šenov na Českolipsku, provoz pravidelné i mimořádné železniční dopravy.
www.kpl.cz

• Muzeum průmyslových železnic Brno, expozice Zbýšov

Den otevřených dveří v budované expozici v areálu MPŽ Důl Jindřich v sobotu 13. října. Výstava historických parních, motorových a elektrických lokomotiv, ukázkové jízdy vlaků po stanici a části opravené trati.
www.mpz.cz

FOTO: ČTK

Táhnout s sebou několik desítek kilogramů železa navíc musí oproti běžným cyklistům sportovci na šlapacích drezínách. Nehrozí jim však žádný nezdolatelný krpál a ani na přednost zprava se na kolejích nehraje.

Tento bezesporu náročný sportovní výkon lze podat na části staré Baťovy železniční dráhy v Ratíškovcích na Kyjovsku. Trať sloužila v minulosti k přepravě uhlí z dolů k Baťově kanálu, odkud plulo po vodě až do Otrokovic. Proto má místní dráha ve zkratce tři „K“ – Kolem po Kolejích ke Kanálu. Trasa určená pro šlapací drezíny měří tři kilometry a propojuje dvě vinařské stezky: Podluží a Moravskou vinnou. Naštěstí tu nehrozí, že by vás policie během záběrů do pedálů nechala dýchnout. Ale žádné opjení – utáhnout drezínu pro šest osob vyžaduje celého člověka. Přímo u trati je od loňska otevřené Muzeum ve Vagonu, které doplňuje nevšední projížďku o zajímavé informace zejména z minulosti hornictví a železnice v okolí Ratíškovic.

V Česku jsou velodráhy teprve v počátcích, dá se ale předpokládat, že v souvislosti s rušením železničních tratí se bude jejich počet zvyšovat. Už nyní zvažují provoz šlapacích drezín na zmíněné Doupovské dráze nebo na nevyužívané drážní vlečce v Poličce. Inspirací jim může být například Francie (první velodráha zde vznikla v 80. letech minulého století a dnes jich je už desítky), dále Belgie, Německo nebo Rakousko.

www.ratiskovka.com

Po kolejích bez kolejí

Česká republika je protkána více než tisícovkou kilometrů opuštěných železničních tratí. Jak s nimi naložit, když přestaly plnit svou funkci? Desítky kilometrů velodrah asi nejsou realistickým řešením. Může jim však být budování zelených bezmotorových stezek, greenways, na zbytcích železničních svršků. Nejen-

že vedou mimo silniční síť, takže zde nehrozí střet s auty, ale jejich převýšení je i v kopcovitém terénu minimální. Společný výlet tak zvládnou cyklisté všech věkových kategorií, in-line bruslaři, pěší, a dokonce i vozíčkáři. Zážitek z cesty ještě umocní přejezd mostů nad řekami či hlubokými údolními nebo průjezd osvětlenými tunely. K vybudování zázemí pro turisty (ubytovacích a stravovacích zařízení, odpočívadel a půjčoven) by navíc výborně posloužily opuštěné vlakové stanice a nádraží.

Zatím bohužel délka greenways tvoří jen promile z celkového počtu zrušených želez-

FOTO: MICHAL TUHÁČEK

Bývalé železniční svršky s vytrhanými kolejemi jsou svým mírným výškovým profilem a přímým vedením ideálním povrchem pro nenáročnou pěší i cykloturistiku.